

กระบวนการจัดทำแผนชุมชนบ้านทางยาว หมู่ที่ 8 ตำบลคลองควาย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี
 PROCESS OF COMMUNITY PLANNING OF THANG YAO VILLAGE MU 8,
 KHLONG KHWAY SUB-DISTRICT, SAMKHOE DISTRICT, PATHUM THANI PROVINCE

ชฎาพร กมลกิจไพศาล 5037457 LCRU/M

ศศ.ม. (พัฒนาชนบทศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ยงยุทธ บุราสิทธิ์, ศศ.ม., เอี่ยม ทองดี, ศศ.ม.,
 เรณู เหมือนจันทร์เชย, ศศ.ม.

บทคัดย่อ

การศึกษากระบวนการจัดทำแผนชุมชนบ้านทางยาว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการจัดทำแผนชุมชน กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน และศึกษาปัญหาอุปสรรคการจัดทำแผนชุมชน ใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพในพื้นที่ชุมชนบ้านทางยาว หมู่ที่ 8 ตำบลคลองควาย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้างและการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ พร้อมกับการสังเกตแบบมีส่วนร่วม กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วยคณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้นำกลุ่มบ้าน ผู้นำกลุ่มองค์กรในหมู่บ้านและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาพบว่า 1. กระบวนการจัดทำแผนชุมชนบ้านทางยาว มีจำนวน 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนวิเคราะห์ชุมชน 2) ขั้นตอนการวางแผน 3) ขั้นตอนการดำเนินการ และ 4) ขั้นตอนการติดตามและการประเมินผล แผนชุมชนได้แบ่งแผนงานแบ่งออกเป็นแผนพึ่งตนเอง แผนความร่วมมือ และแผนขอรับการสนับสนุน 2. กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ชาวบ้านมีส่วนร่วมจัดทำแผนชุมชนระดับมากในขั้นตอนการวิเคราะห์ชุมชน โดยให้ข้อมูลปัญหาและความต้องการ และจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ขั้นตอนการวางแผนใช้วิธีประชุมประชาคมให้ชาวบ้านส่วนใหญ่เข้าร่วมกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์และโครงการของชุมชน ขั้นตอนการดำเนินการผู้นำชุมชนจะเป็นผู้ประสานกับหน่วยงานสนับสนุน ชาวบ้านจะเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมหรือเป็นสมาชิกโครงการ และขั้นตอนการติดตาม และการประเมินผลชาวบ้านมีส่วนร่วมน้อย ส่วนใหญ่ผู้นำชุมชนจะเป็นผู้ติดตามและรายงานผล และ 3. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนชุมชน ได้แก่ ขาดการเตรียมความพร้อม การจัดลำดับความสำคัญของปัญหามีน้อย การกำหนดเป้าหมายและทิศทางพัฒนาไม่ชัดเจน การวิเคราะห์ความสอดคล้องของโครงการไม่ชัดเจน ความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่มีน้อย และการมีส่วนร่วมในการติดตามและการประเมินผลน้อย ดังนั้นจึงควรส่งเสริมกระบวนการวิเคราะห์ชุมชน ให้วิเคราะห์ความสำคัญและเชื่อมโยงได้พร้อมๆ กับการปรับปรุงแผนเป็นรายปีและบูรณาการแผนของหน่วยงานในพื้นที่

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม/ การพัฒนาชุมชน/ แผนชุมชน/ กระบวนการ

PROCESS OF COMMUNITY PLANNING OF THANG YAO VILLAGE MU 8,
KHLONG KHWAY SUB-DISTRICT, SAMKHOK DISTRICT, PATHUM THANI
PROVINCE

CHADAPRON KAMONKIJPISAL 5037457 LCRUM

M.A. (RURAL DEVELOPMENT STUDIES)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: YONGYUTH BURASITH, M.A.,
IAM THONGDEE, M.A., RENU MUENJANCHOEY, M.A.

ABSTRACT

The study purpose was to study the process of community planning, community participation, and obstacles and other problems encountered in community planning, by using quality research methodology in the Thang yao Village community, Village No.8, Khlong Khway Sub-district , SamKhok District , Pathum Thani Province , and by using in-depth interviewing with structural questionnaires and informal interviewing, including participative observation. Target groups were village committees, house group leaders, organization group leaders of the village, and the related government officer.

Results found that: The process of community planning in Thang yao village had 4 phases: 1) community analysis, 2) planning, 3) operation, and 4) followup and evaluation. Community planning was divided into an autarkic or self-sufficient plan, a cooperation plan, and a support requesting plan. During the community analysis phase, villagers participated to develop the community plan at a high strategic level by becoming informed about problems and their requirements, and rearranging the priority of problems. In the community planning phase, villagers used meetings to let most villagers participate to determine targets, visions, and community projects. In the operation phase, a community leader became the coordinator who joined with the supporting government agencies. Villagers attended to process the activities, and applied to become members of the projects. And in the followup and evaluation phase, villagers participated in the community planning at the most detailed level. Mostly, community leaders were persons who followed and reported. Problems and obstacles encountered in community planning were: lack of readiness preparation, a low consideration for the priority of problems, unclear target determination and an unclear path for development. In addition, accordance analysis of the project was unclear, the responsibility in duty roles was insufficient, and participation in follow up and evaluation was low. Thus related government officers should encourage the community analysis process to analyze the importance of community planning, adjust the plan annually, and integrate the plan with the government agencies in valued in the area.

KEY WORDS: PARTICIPATION / COMMUNITY DEVELOPMENT /
COMMUNITY PLANNING / PROCESS

187 pages